

✓
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

УНІТ. ЗАЛ

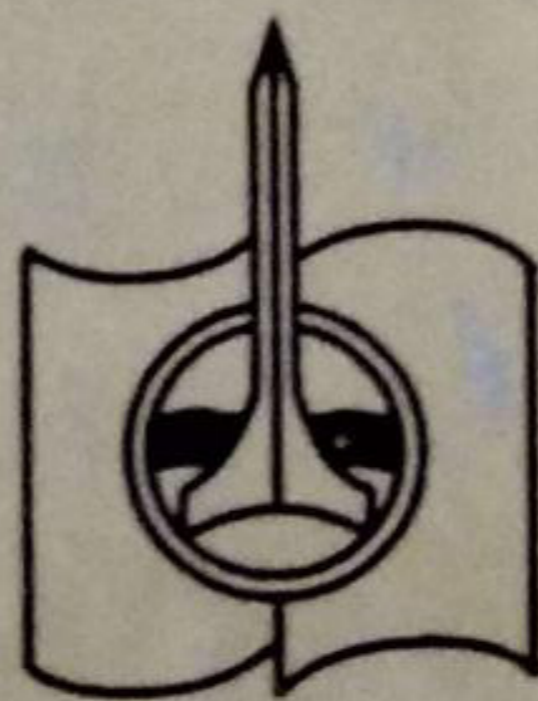
ВІСНИК

УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА
ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

Збірник наукових праць

Випуск 4 (23)

Рівне 2003

49 (48кр) 94

У збірнику опубліковані наукові статті з економічних наук. Призначений для наукових працівників, інженерів, аспірантів та студентів навчальних закладів.

Редакційна колегія

Кравець С.В., д.т.н., професор, ректор УДУВГП, відповідальний редактор;
Кожушко Л.Ф., д.т.н., професор, проректор з наукової роботи УДУВГП, заступник відповідального редактора; **Рокочинський А.М.**, д.т.н., професор, УДУВГП, відповідальний секретар; **Бабич Є.М.**, д.т.н., професор, УДУВГП;
Будз М.Д., д.геогр.н., професор, УДУВГП; **Бутинець Ф.Ф.**, д.е.н., професор, Житомирський індустріально-технологічний інститут; **Веремеєнко С.І.**, д.с-г н., професор, УДУВГП; **Власюк А.П.**, д.т.н., професор, УДУВГП; **Вознюк С.Т.**, д.с/г н., професор, УДУВГП; **Гіроль М.М.**, д.т.н., професор, УДУВГП; **Гуменюк В.Я.**, д.е.н., професор УДУВГП; **Гурин В.А.**, д.т.н., професор, УДУВГП; **Гончаров С.М.**, к.т.н., професор, УДУВГП; **Даниленко А.С.**, д.е.н., професор, УДУВГП; **Дворкін Л.Й.**, д.т.н., професор, УДУВГП; **Зінь Е.А.**, д.е.н., професор, УДУВГП; **Клименко М.О.**, д.с.-г.н., професор, УДУВГП; **Кірьянов В.М.**, д.т.н., доцент, УДУВГП; **Кизима Р.А.**, к. пед. н., доцент, УДУВГП; **Крикавський Є.В.**, д.е.н., професор ДУ "Львівська політехніка"; **Лазарчук М.О.**, д.т.н., професор, УДУВГП; **Лико Д.В.**, д.с.-г.н., професор, РДГУ; **Мельник А.Ф.**, д.е.н., професор ТАНГ; **Науменко І.І.**, д.т.н., професор, УДУВГП; **Орлов В.О.**, д.т.н., професор, УДУВГП; **Павлов В.І.**, д.е.н., професор УДУВГП; **Ричков П.А.**, д. арх. н., доцент, УДУВГП; **Саух П.Ю.**, д.ф.н., професор, УДУВГП; **Слюсарчук В.Ю.**, д.ф.-м.н., професор, УДУВГП; **Сухарєв Е.О.**, к.т.н., професор, УДУВГП; **Хлапук М.М.**, д.т.н., професор, УДУВГП; **Хвесик М.А.**, д.е.н., професор УДУВГП; **Черняга П.Г.**, д.т.н., професор, УДУВГП; **Шевченко Г.С.**, д.е.н., професор УДУВГП; **Яцков М.В.**, к.т.н., доцент, УДУВГП.

Технічний секретар – Шалупіна Т.Г.

Збірник наукових праць затверджений Президією ВАК України як фахове видання з технічних наук (Постанова президії ВАК України від 8 вересня 1999 р. № 01-05/9, Бюлетень ВАК України № 5, 1999 р., пер. № 2) та з сільськогосподарських наук (Постанова президії ВАК України від 9 червня 1999 р. №1-05/7, Бюлетень ВАК України № 4 1999 р., пер. №1), з економічних наук (Постанова президії ВАК України від 11 квітня 2001 р. № 05-05/4, Бюлетень ВАК України № 3, 2001 р., пер. № 8).

Матеріали збірника розглянуті і рекомендовані до видання на Вченій раді університету 26 вересня 2003 р., протокол №8.

Адреса редколегії: 33000 м. Рівне, вул. Соборна, 11, УДУВГП
© Український державний університет водного господарства та природокористування, 2003

З М І С Т

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

Бутурлакiна Т.О.	Удосконалення організації міжбюджетних відносин в Україні	3
Зарембо Ю.Г.	О некоторых свойствах народнохозяйственного критерия оптимальности	11
Заячківська О.В.	Удосконалення організації контролю доходів і видатків бюджетних медичних установ	19
Король Б.О.	Методи аналізу конкурентного середовища	28
Кузьмак О.І.	Сільський трудовий потенціал: особливості формування	37
Кузьмак О.М.	Рефінансування як інструмент ринку міжбанківських кредитів в Україні	43
Лазаришина І.Д.	Удосконалення методологічних засад окремих видів економічного аналізу державних підприємств	49
Левицька С.О.	Гармонізація податкового законодавства та бухгалтерського обліку для неприбуткових організацій	57
Олійник Д.І.	+ Джерела фінансування інвестиційних процесів	65
Позняковська Н.М.	Трансформація бюджетного процесу в нових економічних умовах та місце бухгалтерського обліку у цьому процесі	73
Погорельцева Н.П.	Аналіз інвестиційного потенціалу населення України на ринку житла	85
Рокочинська Н.А.	Аналіз альтернативних варіантів меліоративних проектів з урахуванням погоднокліматичного ризику	92

Заячківська О.В., асистент (Український державний університет водного господарства і природокористування, м. Рівне)

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНТРОЛЮ ДОХОДІВ І ВИДАТКІВ БЮДЖЕТНИХ МЕДИЧНИХ УСТАНОВ

У статті наведені результати ревізій та перевірок, які здійснювалися в бюджетних медичних установах Рівненської області за 1999-2001 роки. Розглядається організація контролю доходів і видатків закладів охорони здоров'я в сучасних економічних умовах. Запропонована організаційна модель контролю кошторису доходів і видатків на підставі стандартів фінансового контролю.

The results of audits and checking that were carried out in budget medical establishments of Rivne region during 1999-2001 are shown in the article. There is examined the organization of control of income and expenses of medical establishments in modern economical conditions; and also is proposed the organizational model of calculation of incomes and expenses control on the basis of financial checking standards.

Контроль являє собою найважливішу управлінську функцію й одночасно управлінську операцію, за допомогою якої проводиться співставлення того, що повинно було зроблено згідно з управлінськими рішеннями і що фактично зроблено. Без цієї управлінської функції неможливе ефективне управління, прогрес у тій чи іншій галузі народного господарства, зокрема, в охороні здоров'я. Багато керівників лікувально-профілактичних закладів України в умовах перехідного періоду й обмеженого фінансування до контролю діяльності функціональних підрозділів відносяться, як до чогось другорядного. Часто можна чути "про який можна говорити контроль, як у закладі не має грошей на лікування хворого?" Досвід передових вітчизняних лікувально-профілактичних закладів, а також зарубіжних показує, що таке уявлення про контроль являється хибним.

Контроль – це процес забезпечення досягнення лікувально-профілактичним закладом своєї мети і поставлених завдань. Щоб контроль досяг мети, необхідно проводити його не епізодично, не як випадковий захід або кампанію, а постійно, повсякденно. Однією з основних проблем, що існують на сьогодні, є дотримання встановленої періодичності

проведення ревізій (перевірок) бюджетних установ, забезпечення систематичного контролю за цільовим і ефективним використанням бюджетних коштів, за дотриманням порядку ведення бухгалтерського обліку і фінансової звітності [1]. На даний час у бюджетних установах, зокрема у закладах охорони здоров'я, продовжують мати місце значні недоліки, як в організаційному плані з боку керівництва управлінь охорони здоров'я і керівного складу лікарень, так і зловживання медичним та обслуговуючим персоналом лікарень [2]. Важливим для кращого уявлення буде надання результатів ревізій та перевірок у бюджетних медичних установах у таблиці.

Таблиця

Результат ревізій та перевірок у бюджетних медичних організаціях у Рівненській області

Роки	Кількість (всього)		Виявлено незаконних і не за цільовим призначенням проведених витрат, недостач (розкрадань) грошових коштів і матеріальних цінностей		
			всього	в т. числі	
				незаконних, не за цільовим призначенням витрат	недостач (розкрадань) грошових коштів і МЦ
	Перевірок і ревізій	Перевірених установ	Кіл-ть установ	кількість установ	кількість установ
1999	150	73	52	49	18
2000	287	97	57	49	23
2001	116	66	40	31	21

З таблиці видно, що у 1999 році у 52, тобто, 72,1% від всіх перевірених бюджетних медичних установ були виявлені порушення. У 2000 і 2001 роках порушень виявлено менше, відповідно у 58,7% і 60,6%. Для зменшення порушень у бюджетних медичних установах необхідно проводити внутрішній контроль в установах. Він може проводитись при наявності у структурі закладів охорони здоров'я контрольного підрозділу або відповідної посади в штатному розписі, внутрішніх нормативних документів, які регулюють здійснення внутрішнього фінансового контролю.

Контроль – це складова управління економічними об'єктами і процесами, що полягає в спостереженні за об'єктом з метою перевірки відповідності дійсного стану організації, установи і їх діяльності, стану, передбаченому законами, інструкціями та іншими нормативними актами [3]. Суть контролю полягає в тому, що суб'єкт управління здійснює облік і перевірку того, як об'єкт управління виконує його настанови. За проектом Закону України “Про фінансовий контроль” *фінансовий контроль* – це

функція дослідження суб'єктом фінансового контролю об'єкта фінансового контролю, спрямована на забезпечення дотримання законності, ефективності і економності в ході формування, володіння, використання і відчуження об'єктів права власності незалежно від її форми, а також повноти і своєчасності виконання зобов'язань [4]. До суб'єктів державного фінансового контролю належать міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, які наділені повноваженнями на здійснення контролю, їх самостійні контрольно-ревізійні підрозділи. Отже, організація контролю – це розподіл обов'язків між суб'єктами у процесі контролю. Для здійснення контролю необхідно визначити організаційну модель контролю доходів і видатків бюджетних медичних установ. Для початку, розглянемо типову модель контролю фінансово-господарської діяльності, яку пропонує Білуха М.Т. (див. рис. 1).

Рис. 1. Організаційна модель контролю [5].

Слід сказати, що у Білухи М.Т. об'єкти контролю і аудиту включають: використання ресурсів (інтелектуальних, матеріальних, трудових, фінансових); процеси господарської діяльності; результати фінансово-господарської діяльності; бухгалтерський облік і звітність.

До джерел інформації він відносить: законодавчі акти; нормативні документи; планово-регулюючі документи; організаційно-розпорядчу документацію; матеріали внутрішнього аудиту; первинні облікові документи; бухгалтерський облік; матеріали державного контролю і правоохоронних органів.

Загальнонаукові методи включають: аналіз і синтез; індукцію і дедукцію; аналогію і моделювання; абстрагування і конкретизацію.

Конкретно емпіричні методи включають: *органолептичні* (інвентаризація, вибіркові і суцільні спостереження, службове розслідування, хіміко-технологічний аналіз, експеримент, експертизи різних видів); *розрахунково-аналітичні* (економічний аналіз, аналітичні розрахунки, економіко-математичні методи); *документальні*

(інформаційне моделювання, нормативно-правове регулювання, дослідження документів).

Методичними прийомами узагальнення і реалізації результатів контролю і аудиту є: групування недоліків (хронологічне, систематизоване, хронологічно-систематизоване); документування результатів проміжного контролю; аналітичне групування результатів контролю; слідчо-юридичне обґрунтування виявлених недоліків; систематизоване групування недоліків в акті ревізії (аудиту); прийняття рішень за результатами контролю; контроль виконання прийнятих рішень.

Проект Закону України “Про фінансовий контроль” визначає мету здійснення фінансового контролю, тобто це є:

забезпечення законності формування та ефективного використання фінансових і матеріальних ресурсів;

запобігання прийняттю управлінських рішень, які можуть мати в майбутньому негативні наслідки для об'єкта фінансового контролю;

нагляд за відповідністю об'єкта фінансового контролю прийнятим управлінським рішенням;

аналіз виконання управлінських рішень, дослідження їх впливу на об'єкт фінансового контролю, виявлення і документальна фіксація фактів невиконання (неналежного виконання) управлінських рішень, які мають або можуть мати в майбутньому негативні наслідки для об'єкта фінансового контролю;

прийняття за результатами фінансового контролю управлінських рішень, спрямованих на усунення наслідків невиконання (неналежного виконання) та/або на удосконалення (оптимізацію, уніфікацію), скасування попередніх управлінських рішень та подальший контроль за їх виконанням [4].

До недавнього часу мету, завдання та організацію контролю визначав Закон України “Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні”, але на даний час існує не тільки проект Закону України “Про фінансовий контроль”, але й затверджені Стандарти державного фінансового контролю за використанням бюджетних коштів, державного і комунального майна [6], які започатковують реформу системи контролю. Ці стандарти спрямовані на:

зміцнення фінансової дисципліни та запобігання правопорушенням у бюджетній сфері;

підвищення ефективності контрольно-ревізійної роботи.

Зокрема, другий стандарт визначає мету та основні вимоги до планування суб'єктами державного фінансового контролю. Так, під *плануванням* слід розуміти послідовний процес, який включає в себе систему дій, спрямованих на якісне формування, розгляд, погодження та затвердження планів контрольних заходів [7]. Білуха М.Т. в своїй організаційній моделі контролю визначає, що до ресурсів, які потрібно використовувати при контролі слід віднести: інтелектуальні, матеріальні,

трудо́ві та фінансові. У даному стандарті метою планування є також забезпечення матеріальних, трудових та фінансових ресурсів. Після визначення об'єкта контролю визначаються джерела інформації.

Безпосередньому виконанню контрольних заходів, як зазначає стандарт третій [8], передує документальна підготовка службових осіб такими документами: нормативно-правовою базою, надання їм офіційних розпорядчих документів. Недоліком цих стандартів є те, що жоден стандарт не визначає, що до джерел інформації контролю належать облікові документи, а саме: первинні документи, облікові реєстри та звітність.

Стандарт третій визначає, що контрольні заходи повинні проводитись в сукупності способів і методичних прийомів фінансового контролю. В свою чергу, проект Закону України "Про фінансовий контроль" визначає, що *способи і методичні прийоми фінансового контролю* - це механізм документального і фактичного дослідження об'єктів фінансового контролю. Способи і методичні прийоми фінансового контролю та порядок їх застосування визначаються суб'єктами фінансового контролю у межах своїх повноважень відповідно до законодавства. На жаль, ні проект закону, ні стандарти не визначають склад цих способів і методів фінансового контролю. Що стосується методичних прийомів узагальнення і реалізації контролю можна зробити висновок про те, що стандарт четвертий [9] визначає тільки документування результатів за змістом і формою, яке складається з робочих (записи, таблиці та інше), офіційних (акти, довідки, протоколи), додаткових (зведені реєстри, розрахунки, пояснення тощо) та супровідних документів.

Необхідно відмітити, що при складанні документів слід дотримуватись принципів викладення інформації:

- об'єктивність і обґрунтованість;
- лаконічність, чіткість, вичерпність і системність;
- ясність і доступність;

недопущення викладення інформації, яка не стосується діяльності суб'єкта господарювання, або одержаної не за результатами контрольних заходів.

Отже, організаційну модель контролю доходів і видатків бюджетних медичних установ можна запропонувати в такому вигляді (рис. 2).

Об'єкти контролю

Наявність кошторису доходів і видатків бюджетної медичної установи.
Правильність і обґрунтованість показників кошторису.
Дотримання порядку затвердження кошторису.
Правильність списання на видатки грошових коштів і матеріальних цінностей за статтями кошторису:
1110 – правильність формування і застосування посадових окладів, доплат, надбавок, премій, визначення виплат за час перебування у відпустках, на лікуванні, законність утримання податків і

платежів з доходів працівників;
1120 – вивчення об'єктів оподаткування, застосування ставок зборів, своєчасність перерахування зборів до державних цільових фондів;
1130 – правильність списання витрат на матеріальні цінності, канцелярські товари, витрат на поточний ремонт;
1140 – правильність списання сум на відрядження;
1160 – правильність застосування діючих норм, цін і тарифів на комунальні послуги;
2110 – правильність списання витрат на придбання виробничого обладнання і предметів довгострокового користування у межах виділених обсягів капітальних вкладень.
Наявність, стан збереження матеріальних цінностей, коштів, дотримання порядку проведення інвентаризації.
Стан розрахункової дисципліни, правильність розрахунків з бюджетом.
Стан бухгалтерського обліку і звітності по виконанню кошторису.

Джерела інформації

<i>Нормативні: законодавчі акти, постанови, інструкції, положення.</i>
<i>Облікові</i>
1110 – <u>первинні</u> : таблиці обліку робочого часу, особисті листки, касові ордера, лікарняні листки, витяги банку, розрахунково-платіжна відомість, тарифікація. <u>Реєстри</u> : меморіальний ордер № 5, книга “журнал-головна”, книга Обліку депонованої заробітної плати, касова книга.
1120 – <u>первинні</u> : відомості на виплату допомоги, таблиці обліку робочого часу, лікарняні листки, витяги банку, документи на народження дитини, довідка загсу, рішення профспілкового комітету, розрахунково-платіжна відомість. <u>Реєстри</u> : меморіальний ордер № 5, книга “журнал-головна”.
1130 – <u>первинні</u> : банківські рахунки на попередню оплату, накладні на отримання товару, акти на списання матеріальних цінностей, накладна-вимога на використання медикаментів, звіт про використання медикаментів по відділеннях, меню-вимога на видачу продуктів харчування, акти на списання білизни, шляхові листки, акти на встановлення запасних частин на автомобілі, акти виконаних робіт (обслуговування техніки, обладнання), авансові звіти на відправлення. <u>Реєстри</u> : меморіальні ордери. 10, 11, 12, 13, книга “журнал-головна”.
1140 – <u>первинні</u> : авансові звіти, прибуткові і видаткові касові ордери, посвідчення про відрядження. <u>Реєстри</u> : книга “журнал-головна”, меморіальний ордер №8.

1160 – <u>первинні</u> : банківські рахунки на попередню оплату, угоди про заключення робіт, платіжні вимоги, акти виконаних робіт, платіжні доручення. <u>Реєстри</u> : книга “журнал-головна”.
2110 – <u>первинні</u> : банківські рахунки на попередню оплату, угоди про заключення робіт, платіжні доручення, накладні на отримання товару, акти передачі матеріальних цінностей. <u>Реєстри</u> : книга “журнал-головна”, меморіальні Ордери №№ 4, 6, 9.
<u>Звітність</u> : баланс ф.№1; звіт про виконання загального фонду кошторису установи ф.№2; звіт про рух необоротних активів ф.№5; звіт про рух матеріалів і продуктів харчування ф.№6; звіт про заборгованість бюджетних установ Ф.№7; звіт про результати фінансової діяльності ф.№9; звіт про недостачі та крадіжки грошових коштів та матеріальних цінностей, в бюджетних установах ф.№15.
<i>Організаційно-розпорядчі та інші документи</i> : накази, договори, угоди, контракти, штатний розпис, лімітна довідка.

Методичні прийоми контролю

<i>Документального</i> : формальна перевірка, арифметична, перевірка за змістом, зустрічна перевірка.
<i>Фактичного</i> : інвентаризація.

Методичні прийоми узагальнення результатів контролю

Акт перевірки, проміжні акти, довідка, акти комплексної ревізії.
--

В бюджетних медичних установах організацію контролю здійснює керівник бюджетної медичної установи. Кожний керівник повинен правильно і вміло управляти установою. Однією із основних властивостей керівництва є наявність організаційних здібностей [10]. Управління, яке є діяльністю, спрямоване на координацію роботи інших людей (трудових колективів). Управління установами спрямоване на людей, коло їхніх інтересів, передовсім матеріальних [11]. В структурі управління тією чи іншою медичною установою кожний її елемент має певне місце і відповідні зв'язки з іншими елементами. Кожний підлеглий має свого керівника, який виконує всю роботу. Управління медичними установами здійснюється на принципі поєднання центрального керівництва та демократичного самоуправління колективу. Демократичне самоуправління реалізується в умовах широкої гласності шляхом участі всього колективу та його громадських організацій в розробці найбільш важливих рішень та контролю їх виконання. Керівництво медичними установами можуть здійснювати

особи, які відповідають встановленим державою єдиним кваліфікаційним вимогам. Керівник бюджетної медичної установи відповідає за організацію ефективної системи внутрішнього контролю за фінансовою та господарською діяльністю своєї установи. Він повинен забезпечувати відповідність діяльності бюджетної установи вимогам внутрішнього контролю. Контрольно-ревізійне управління проводить контроль активів, пасивів, доходів і видатків бюджетної медичної установи. Контроль необхідно проводити по всім видам доходів і видатків.

Проводиться контроль за тим, чи витрачаються кошти на цілі, які передбачені затвердженими кошторисами доходів і видатків, чи немає понадлімітного використання бюджетних асигнувань. Керівникам бюджетних організацій необхідно забезпечити суворе дотримання лімітів асигнувань, визначених у встановленому порядку [12].

Процес контролю складається із установки стандартів та показників діяльності, як кількісних, так і якісних надання медичної допомоги населенню. Співставлення їх із досягнутими результатами діяльності, проведення корективів у тому випадку, коли досягнуті результати суттєво відрізняються від установлених стандартів. Рівень якості і ефективності надання медичної допомоги в лікувально-профілактичному закладі має декілька ступенів контролю:

- на рівні завідуючого відділенням;

- на рівні начмеду закладу;

- на рівні головного лікаря закладу.

Крім цього, контроль якості і ефективності надання медичної допомоги проводиться спеціалістами районного, міського, обласного і республіканського рівнів.

У відповідності з вищевказаним, програма контролю якості передбачає, що кожний пацієнт повинен отримати такий комплекс діагностичної і лікувальної допомоги, який би привів до оптимальних для здоров'я пацієнта результатів у відповідності з рівнем світової медичної науки й практики. При цьому для досягнення такого результату повинні бути використані на сьогоднішньому рівні мінімальні затрати, мінімальний ризик додаткового травмування в результаті лікування. Пацієнт повинен отримати максимальне задоволення від процесу надання медичної допомоги.

Контроль професійності надання медичної допомоги проводиться по історіям хвороб в конкретному відділенні конкретних лікарів поліклініки, чи стаціонару. При цьому контролюється правильність поставлених діагнозів і відповідність їм лікувально-профілактичних заходів, які проводились конкретному хворому, а також результати лікування (медична ефективність).

Контролюється відповідність діагностики і лікувальних заходів в кожному конкретному випадкові по стандартам якості, які для України розроблені спеціалістами Міністерства охорони здоров'я України. На

підставі цього контролю рахується рівень якості і ефективність (медична, соціальна, економічна, інтегральна) лікаря, відділення, закладу в цілому.

Організація діючої системи контролю - один із головних обов'язків керівника. На підставі нашого досвіду і досвіду передових керівників охорони здоров'я України суть цієї системи полягає в тому, що всі управлінські рішення як внутрішні так і зовнішні беруться на контроль виконання, устанавлюються терміни, виконавці і програми їх виконання. Все це закладається в комп'ютер для відстеження виконання цих управлінських рішень [13].

1. Контроль у контролюючому органі (про деякі аспекти системи управління контрольно-ревізійною роботою). Клепаков О.О., начальник КРУ в Запорізькій області. // Фінансовий контроль, науково-теоретичний інформаційно-практичний журнал, №1, 2002 року, 16-19 с. 2. Не вірте сльозам медиків. Не помруть вони з голоду. Р.М. Гололобова, заст. начальника КРУ в Миколаївській області. 3. Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера. За редакцією Р. Дяківа. К.: Міжнародна економічна фундація, 2000. 70. Міжбюджетна реформа в Україні 2001 року. Відповідальний редактор В.А. Граб. К.: Парламентське видавництво, 2001. – 232 с. 4. Проект закону України від 30.08.2002 року, № 1131-1. Про фінансовий контроль. 5. Білуха М.Т. Теорія фінансово-господарського контролю і аудиту. К.: Вища школа, 1994. – 364 с. 6. Наказ Головного контрольно-ревізійного управління України від 09.08.2002 року, №168. Про затвердження Стандартів державного фінансового контролю за використанням бюджетних коштів, державного і комунального майна. 7. Наказ ГоловКРУ від 09.08.2002 року, №168. Стандарт державного фінансового контролю за використанням бюджетних коштів, державного і комунального майна – 2 “Планування державного фінансового контролю”. 8. Наказ ГоловКРУ від 09.08.2002 року, №168. Стандарт державного фінансового контролю за використанням бюджетних коштів, державного і комунального майна – 3 “Організація та виконання контрольних заходів”. 9. Наказ ГоловКРУ від 09.08.2002 року, №168. Стандарт державного фінансового контролю за використанням бюджетних коштів, державного і комунального майна – 4 “Документування результатів та формування матеріалів контрольних заходів, порядок їх опрацювання і використання”. 10. Мартынов С.Д. Профессионалы в управлении. – Л.: Лениздат, 1991. – 144 с. 11. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. С.Ф. Покропівного. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. - К.: КНЕУ, 2001. - 528 с. 12. Указ президента України від 28.02.1997 року, № 187/97. Про заходи щодо забезпечення наповнення Державного бюджету та посилення фінансово-бюджетної дисципліни. 13. Міжбюджетна реформа в Україні 2001 року. Відповідальний редактор В.А. Граб. К.: Парламентське видавництво, 2001. – 232 с.